

university of groningen

'Gevolgen van Corona voor de Regionale Economie en Arbeidsmarkt'

Presentatie voor de digitale bijeenkomst 'De vooruitkijkspiegel' van de gemeenteraad van Westerkwartier, 20 oktober 2020.

Jouke van Dijk

Hoogleraar Regionale Arbeidsmarktanalyse, Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen & Voorzitter SER Noord-Nederland

Email: jouke.van.dijk@rug.nl Website: www.joukevandijk.nl

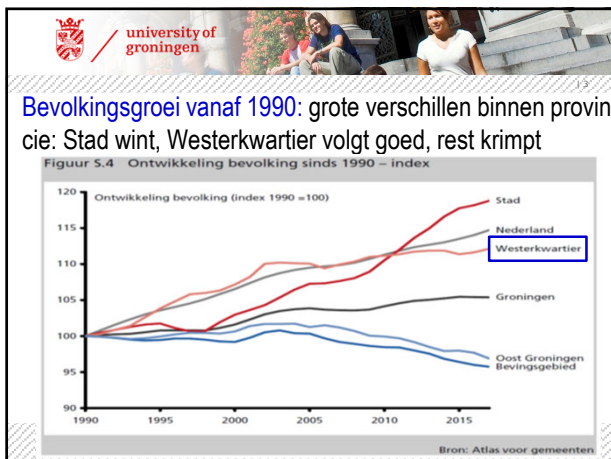
1

university of groningen

Hoe staan we ervoor?

Voor Corona

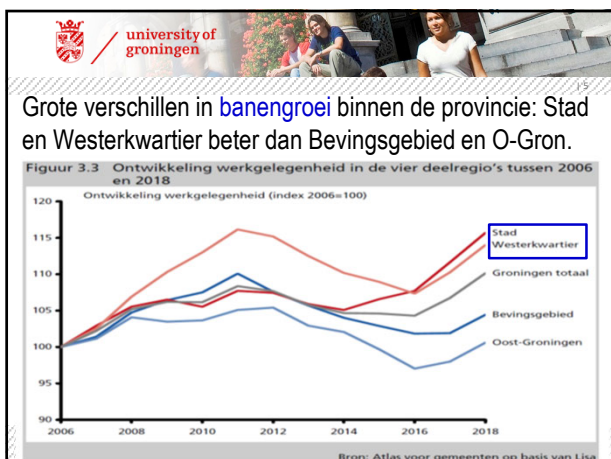
2

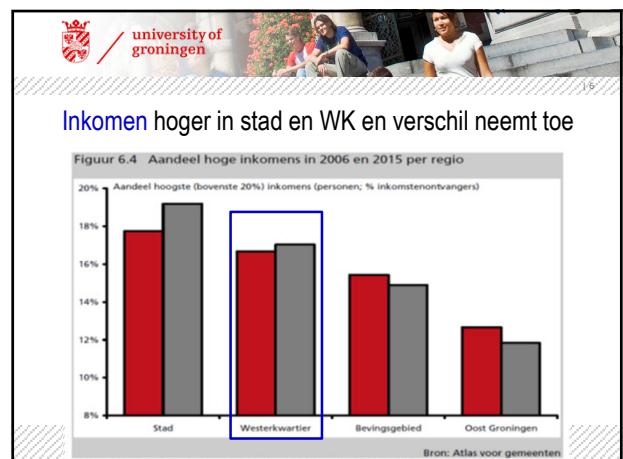
3

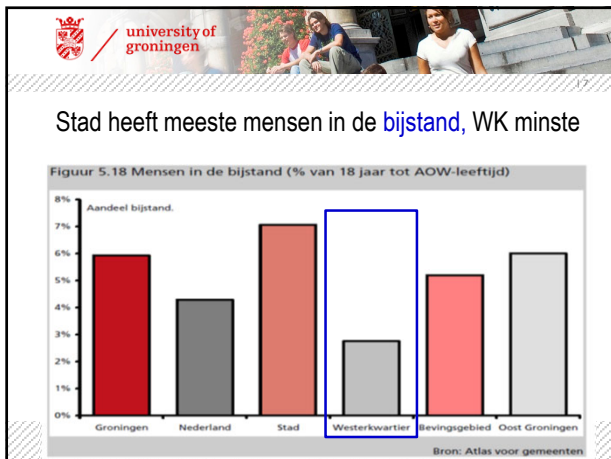
4

5

6

7

university of groningen

Hoe staan we ervoor?

Het gaat best goed in Weterkwartier!

Blijft dat zo?

8

university of groningen

Trends op de arbeidsmarkt

1. Economische crisis over, groei economie → **krachte op de arbeidsmarkt**
2. Krimp/vergrijzing: beroepsbevolking neemt af, tenzij doorwerken na 65
3. Verschillen tussen landsdelen nemen af, binnen landsdelen toe
4. **Economische herstructurering naar meer diensten gaat door**
5. Kennisintensivering, ICT-revolutie, opleidingsniveau stijgt: maar ook 250.000 analfabeten en 1,5 miljoen laaggeletterden
6. **Banen op MBO-2/3 niveau verdwijnen door robotisering en automatisering en die banen komen niet weer terug, maar wel andere!!**
7. Grotere mobiliteit, lossere relatie woon-werk locatie, zelfrijdende auto?
8. Veranderende arbeidsverhoudingen (flexibiliteit, ZZP, leven lang leren)
9. Veranderende competentie-eisen → 21st century skills
10. **Decentralisatie van (arbeidsmarkt)beleid door rijk naar gemeenten**

9

university of groningen

De centrale vragen voor de participatiesamenleving:

1. Hoe zorgen we er echt voor dat iedereen zijn of haar **talenten** kan **benutten** en **bedrijven voldoende goed geschoold personeel** kunnen krijgen? Welke concrete maatregelen zijn het meest effectief?
2. Welke concrete **mogelijkheden** hebben **werkgevers** om de grote groep **mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt** een passende plek te geven binnen de organisatie en op welke manier kan dat het beste bereikt worden?

Dit zijn nog steeds de relevante vragen, maar de context is door corona wel even heel snel heel anders geworden.

10

university of groningen

Maart 2020:

Corona slaat toe!!

11

university of groningen

Gevolgen van Corona voor:

- **Regionale Economie en Arbeidsmarkt:** sectoraal en regionaal; stad versus platteland; bevolking en woningmarkt; bereikbaarheid
- **Bedrijven:** omzet (vraag binnenland, export), personeel (ziek, bang, thuiswerken, kan werken > 1,5m?), innovatie, nieuwe producten, markten en klanten, aanpassen organisatie (digitalisering, videobellen, minder reizen): geen kantoor meer? Stoppen of Faillissement?
- **Werknemers:** risico van werkloosheid en inkomensdaling; onzekerheid, aanpassen, scholen, Leven Lang Ontwikkelen, digitale vaardigheden
- **Individueel/Huishoudens:** aanpassing gedrag m.b.t. consumptie, (reizen / vakantie), thuiswerken, woonvoorkeuren (huis met werkkamer op het platteland?); corona, sociale relatie kinderen, (groot)ouders, vrienden
- **Overheid:** gezondheid – economie – onderwijs – sociaal (oud/jong) op lange en korte termijn, (inter)nationaal, regionaal, lokaal: Onrust? Steunen van bedrijven & ZZP-ers kan als overbrugging, niet voor eeuwig.

12

university of groningen

October 2020:

Hoe verder met en na Corona? Korte termijn

13

university of groningen

Effect corona op werkgelegenheid in 2020

Veel Krimpsectoren Groei sectoren

Figuur 1 Verwachte impact op regionale werkgelegenheid in 2020 per arbeidsmarktregio: percentage van de werknemers in sectoren met grote of zeer grote krimp (links) en groei (rechts)

Percentage van de werknemers in sectoren met grote of zeer grote krimp

Percentage van de werknemers in sectoren met groei

Bron: UWV

Noordelijke arbeidsmarkt iets minder gevoelig voor Corona dan Nederland. Hier minder krimp en meer groei sectoren

14

university of groningen

Scenario's CPB: effect Corona op werkloosheid

Figuur 1.2 Verwachte ontwikkeling van de werkloosheid volgens vier scenario's CPB: Per kwartaal, in procenten van de beroepsbevolking

Scenario's CPB:

- Tweede golf scenario
- Zwak herstel
- Basisraming matig
- Volledig herstel

15

university of groningen

September 2020:

Hoe verder met en na Corona? Lange termijn

16

university of groningen

Hoe investeren we ons uit de crisis?

Prinsjesdag 2020

Groene energie

Onderzoek

Onderwijs

Woningbouw

Defensie

Zorg

17

university of groningen

Bevolkingsgroei, maar niet in het Noorden

DAGBLAD DE NOORDEN woensdag 26 februari 2020

Toerist ontdekt het Noorden

'Groningen is veel internationaler dan Drenthe en Friesland'

Bevolkingsgroei 2019 per provincie

IN HET Nieuws 3

18

19

20

21

22

23

24